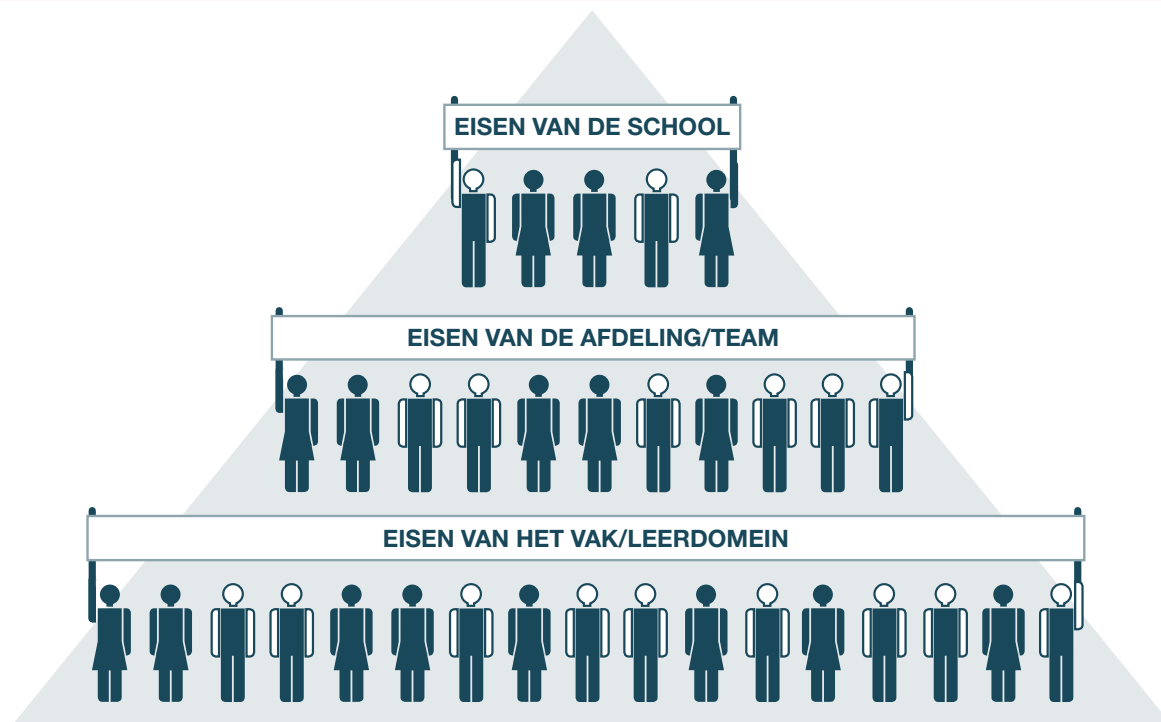

WAT WILLEN WE HEBBEN?

(ZIE ONS PROGRAMMA VAN EISEN)

In een Programma van Eisen is nauwkeurig omschreven wat u van het product verwacht. Een eis is bijvoorbeeld: het leermiddel bevat digitale toetsen óf het leermiddel stimuleert samenwerkend leren. Vaak zijn deze eisen geformuleerd in een lijst van keuzecriteria.

BEPAAAL DE SCHOOLBREDE EISEN, PER AFDELING EN PER LEERDOMEIN

Een Programma van Eisen bij een leerdomein beschrijft bijvoorbeeld specifiek welk soort opdrachten er voor moderne vreemde talen moeten zijn of geeft globaal aan welk soort verrijkingsopdrachten in lijn zijn met het beleid voor talentontwikkeling.

Een PvE maakt de kaders van het leermiddelenbeleid concreet zodat de arrangeurs, ontwikkelaars of docenten die leermiddelen zoeken weten waar ze aan toe zijn en als vanzelf het geformuleerde leermiddelenbeleid uitvoeren.

HOE KAN EEN PVE ER UIT ZIEN?

Voorbeeld 1 PvE voor een leergebied thematisch onderwijs voor het leergebied Mens & Natuur

Situatie:

Binnen een leergebied wordt deels met zelf ontwikkeld materiaal gewerkt omdat de gebruikte methode niet helemaal de ambitie en visie van het leergebiedteam dekt. Om af te bakenen wat er ontwikkeld moet worden en te zorgen dat dat werkelijk beter of anders is dan wat er al is, heeft het leergebiedteam criteria geformuleerd voor geschikt lesmateriaal.

Deze bijvoorbeeld:

laat leerlingen geleidelijk zelfstandiger werken

om te zorgen dat aan vaardigheden wordt gewerkt en dat daar lijn in zit

En deze:

bouwt voort op of vervangt leerstof uit de programma's voor BI, NA/SK en TN

om te voorkomen dat er veel leuks als extra wordt ontwikkeld zonder dat het kernprogramma verbetert

Of deze:

bevat zowel deductief als inductief leren

waarmee concreet wordt uitgewerkt wat 'didactische variatie' inhoudt

Voorbeeld 2 PvE voor een vak

Engels in de onderbouw en ERK

Situatie:

In de sectie Engels zijn veel nieuwkomers. Ook het werken met het ERK heeft veranderingen betekend. Om niet steeds opnieuw de discussie over te doen en om goede richtlijnen te hebben voor het inrichten van het programma is een gedetailleerd schema opgesteld. Het schema geeft aan welke leermiddelen nodig zijn en hoe ze worden ingezet. Daar staat bijvoorbeeld in:

Kern- en leerdoelen	Kern	Leerdoelen Onderbouw	BB	KGT	Havo	Vwo/ TTO	Uitgangspunt	Leermiddelen e.d.	Docenten
Zelfredzaam worden in veel voorkomende communicatieve situaties	Luisteren	A1	A1/A2	A2	A2/B1	<ul style="list-style-type: none"> vaardigheden apart oefenen vooraf en tussentijds toetsen voor niveaubepaling goede afstemming grammatica en activiteiten groepjes indelen op niveaus. 	<ul style="list-style-type: none"> Kijk- en luistermateriaal. Engelse films Engelse tv-series Taalportfolio Taalcompetentiemeter Puzzels en spelletjes Methode voor training van vaardigheden. Methodesite met veel oefenmogelijkheden. 	<ul style="list-style-type: none"> Jaarplanning maken waarin goede afstemming is tussen de activiteiten en de aangeboden grammatica. Voor ondersteunend ICT materiaal, zie de methodesite. Voor woordenschat kijk op: http://digischool.kennisnet.nl/community_en/software Taalportfolio invullen door docent t.b.v. gesprekken. 	
	Lezen	A1	A1/A2	A2	A2/B1				
	Gesprekken voeren	A1	A1/A2	A2	A2				
	Spreeken	A1	A1/A2	A2	A2				
	Schrijven	A1	A1/A2	A2	A2				
Taaldorp		1x	1x	1x	1x	organisatie van een contextrijke omgeving	<ul style="list-style-type: none"> bestaand materiaal 	<ul style="list-style-type: none"> afstemmen met andere taaldocenten. 	

(Voor de volledige criterialijst, zie www.leermiddelenvo.nl)

Voorbeeld 3 PvE schoolbreed

Voorbeeld van Programma van Eisen voor Talentontwikkeling

Situatie:

Op een vmbo krijgen leerlingen krijgen elke week twee blokken (vier lessen) 'talentklas'. De bedoeling is dat er kanten van vakken/leergebieden aan bod komen die juist niet in het reguliere curriculum zitten. Ontwikkelen van plezier in leren, zicht krijgen op het eigen kunnen bij de leerlingen is het belangrijkste. Dat levert zowel bij docenten als bij leerlingen enthousiasme op.

Maar niet elke leuke activiteit is een goede talentles. Een schema met criteria en suggesties legt een link tussen de algemene visie op talentontwikkeling en de lesbrieven die docenten daarvoor ontwikkelen of verzamelen.

Daar staat bijvoorbeeld in:

De activiteiten...	Het lesmateriaal / de opdracht ..	ja/nee aanwezig
doen een beroep op de sterke kanten van de leerlingen	<ul style="list-style-type: none"> laat leerlingen dingen doen waar ze goed in zijn laat leerlingen toepassen wat ze weten en kunnen laat leerlingen nadenken over eigen sterke kanten laat leerlingen elkaar uitleg geven 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

(Voor de volledige criterialijst, zie www.leermiddelenvo.nl)